

«Το πιο διάσημο βιβλίο του Ευρωπαίου συγγραφέα που θεωρείται διάδοχος του Καλβίνο είναι το *Μετάξι*, βιβλίο κλασικό και cult, αυτό όμως θα αλλάξει μετά τον αινιγματικό *Μίστερ Γκοβίν*, που συγκρίνεται με τις καλύτερες σελίδες του Μουρακάμι».

Publishers Weekly

D LAUNDRY

Emerald
Laundry

Love 2 Dance

ΑΛΕΞΣΑΝΤΡΟ ΜΠΑΡΙΚΚΟ

ΜΙΣΤΕΡ ΓΚΟΥΙΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΝΝΑ ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΑΛΕΞΣΑΝΤΡΟ ΜΠΑΡΙΚΚΟ

Μίστερ Γκουίν

Τρεις φορές το ξημέρωμα

Μετάφραση από τα ιταλικά

ANNA ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 450

Αλεσσάντρο Μπαρίκκο, Μίστερ Γκουίν

Τίτλος πρωτοτύπου: *Mr Gwyn & Tre volte all'alba*

Μετάφραση: Άννα Παπασταύρου

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διορθώσεις: Αρετή Μπουκάλα

Στοιχειοθεσία, σελιδοποίηση: Αγγελική Κουτσούκου

Φιλμ, μοντάζ: Κέντρο Γρήγορης Εκτύπωσης

Copyright © Alessandro Baricco, Milano, 2011 & 2012

All rights reserved

Copyright © για την ελληνική γλώσσα Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), Αθήνα, 2015

Πρώτη έκδοση στη ιταλική γλώσσα από τις εκδόσεις Feltrinelli,

Μιλάνο, 2011 & 2012

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Μάρτιος 2019

Κ.Ε.Τ. Α252 Κ.Ε.Π. 139/19

ISBN 978-960-16-3394-7

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ 38 (ΠΡΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ), 104 37, ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ.: 801.100.2665, 210.36.50.000, 210.52.05.600 — ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ, ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 10678 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),

570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

ΜΙΣΤΕΡ ΓΚΟΥΪΝ

Tout commence par une interruption.

Paul Valéry

Ενώ περπατούσε στο Ρήτζεντς Παρκ –σε μια αλέα που την επέλεγε πάντα, ανάμεσα από πολλές–, ο Τζάσπερ Γκουίν είχε ξαφνικά τη διαυγέστατη αίσθηση πως όσα έκανε κάθε μέρα για να βγάλει τον επιούσιο δεν του ταίριαζαν πια. Κι άλλες φορές τον είχε αγγίξει αυτή η σκέψη, αλλά ποτέ με τέτοια σαφήνεια και τόση αβρότητα.

Έτσι, επιστρέφοντας στο σπίτι, καταπιάστηκε να γράψει ένα άρθρο, το οποίο έπειτα εκτύπωσε, το έβαλε σ' έναν φάκελο και το πήγε αυτοπροσώπως, διασχίζοντας την πόλη, στη σύνταξη της εφημερίδας *Guardian*. Τον γνώριζαν. Περιστασιακά συνεργαζόταν μαζί τους. Τους ρώτησε αν ήταν δυνατό να περιμένουν μία βδομάδα προτού το δημοσιεύσουν.

Το άρθρο ήταν ένας κατάλογος από πενήντα δύο πράγματα που ο Τζάσπερ Γκουίν δεσμευόταν να μην ξανακάνει ποτέ πια. Το πρώτο ήταν να γράφει άρθρα για την *Guardian*. Το δέκατο τρίτο ήταν να συναντάει μαθητόκοσμο προσποιούμενος αυτοπεποίθηση. Το τριακοστό πρώτο, να φωτογραφίζεται με το χέρι στο πιγούνι, συλλογισμένος. Το τεσσαρακοστό έβδομο, να πα-

σχίζει να φέρεται εγκάρδια σε συναδέλφους οι οποίοι στην πραγματικότητα τον περιφρονούσαν. Το τελευταίο ήταν: να γράφει βιβλία. Κατά κάποιον τρόπο έκλεινε την ασαφή χαραμάδα που μπορεί να είχε αφήσει το προτελευταίο: να εκδίδει βιβλία.

Σημειωτέον ότι σ' εκείνη τη φάση ο Τζάσπερ Γκουίν ήταν ένας συγγραφέας μάλλον της μόδας στην Αγγλία και αρκετά γνωστός στο εξωτερικό. Είχε πρωτοεμφανιστεί δώδεκα χρόνια πριν με ένα θρίλερ που διαδραματιζόταν στην ύπαιθρο της Ουαλίας στα χρόνια του θαυτασρισμού: μια περίπτωση μυστηριωδών εξαφανίσεων. Τρία χρόνια αργότερα είχε εκδώσει ένα σύντομο μυθιστόρημα που μιλούσε για δύο αδελφές, οι οποίες ήταν αποφασισμένες να μην ξαναϊδωθούν ποτέ πια: για καμιά εκατοστή σελίδες προσπαθούσαν να πραγματοποιήσουν την ταπεινή τους επιθυμία, ωστόσο η προσπάθειά τους έπεφτε στο κενό. Το βιβλίο τελείωνε με μια μεγαλειώδη σκηνή σε μια προβλήτα, χειμώνα. Εκτός από ένα ασήμαντο δοκίμιο για τον Τσέστερτον και δύο διηγήματα δημοσιευμένα σε διαφορετικές ομαδικές συλλογές, το έργο του Τζάσπερ Γκουίν ολοκληρωνόταν μ' ένα τρίτο μυθιστόρημα πεντακοσίων σελίδων. Ήταν η ήπια εξομολόγηση ενός γέρου ολυμπιονίκη ξιφασκίας, πρώην πλοιάρχου, πρώην παρουσιαστή ραδιοφωνικών ψυχαγωγικών προγραμμάτων. Ήταν γραμμένο σε πρώτο πρόσωπο και είχε τίτλο *Με τα φώτα σβηστά*. Αρχίζει με αυτή τη φράση: «Πολλές φορές στοχάστηκα τη σπορά και τη συγκομιδή».

Όπως πολλοί είχαν προσέξει, τα τρία μυθιστορήματα ήταν τόσο διαφορετικά μεταξύ τους, που τελικά δύ-

σκολα θα τα αναγνώριζε κανείς ως έργα του ίδιου δημιουργού. Το φαινόμενο ήταν μάλλον παράδοξο, κι όμως δεν είχε εμποδίσει τον Τζάσπερ Γκουίν να εξασφαλίσει σε σύντομο χρονικό διάστημα ως συγγραφέας την αναγνώριση του κοινού και την εκτίμηση μεγάλου μέρους των κριτικών. Εξάλλου το ταλέντο του στην αφήγηση ήταν αδιαμφισβήτητο και ιδιαίτερα ξάφνιαζε η ευκολία με την οποία κατόρθωνε να διεισδύει στο μυαλό των ανθρώπων και να ανασυνθέτει τα συναισθήματά τους. Έδειχνε να γνωρίζει τα λόγια που θα έλεγαν οι άλλοι, και να ξέρει από τα πριν τι θα σκεφτόταν ο καθένας. Δεν είναι απορίας άξιο που σε πολλούς, τα χρόνια εκείνα, είχε φανεί λογικό να προβλέψουν μια λαμπρή καριέρα γι' αυτόν.

Ωστόσο, σε ηλικία σαράντα τριών χρονών, ο Τζάσπερ Γκουίν έγραφε για την *Guardian* ένα άρθρο όπου απαριθμούσε πενήντα δύο πράγματα που από τη μέρα εκείνη δεν επρόκειτο να ξανακάνει. Το τελευταίο ήταν: να γράφει βιβλία.

Η λαμπρή καριέρα του είχε ήδη πάρει τέλος.

2

Το πρωί που εμφανίστηκε το άρθρο στην *Guardian* –σε περίοπτη θέση, στο ένθετο της Κυριακής– ο Τζάσπερ Γκουίν ήταν στην Ισπανία, στη Γρανάδα: είχε θεωρήσει ενδεδειγμένο, για την περίπτωση, να βάλει μια απόσταση ανάμεσα στον εαυτό του και τον κόσμο. Είχε

διαλέξει ένα μικρό ξενοδοχείο τόσο λιτό, που δεν προέβλεπε ούτε τηλέφωνο στο δωμάτιο, έτσι εκείνο το πρωί χρειάστηκε ν' ανεβούν να τον ειδοποιήσουν ότι κάποιος τον περίμενε στο τηλέφωνο, στη ρεσεψιόν. Κατέβηκε με τις πιτζάμες και πλησίασε απρόθυμα ένα παλιό τηλέφωνο, βαμμένο κίτρινο και τοποθετημένο πάνω σ' ένα τραπεζάκι μπαμπού. Έφερε το ακουστικό στο αυτί του κι άκουσε τη φωνή του Τομ Μπρους Σέπερντ, του ατζέντη του.

— Τι είναι αυτή η ιστορία, Τζάσπερ;

— Ποια ιστορία;

— Τα πενήντα δύο πράγματα. Τα διάβασα σήμερα το πρωί, μου έδωσε η Λόττι την εφημερίδα, ήμουν ακόμα στο κρεβάτι. Λίγο έλειψε να μου ῥθει κόλπος.

— Ίσως έπρεπε να σ' έχω προειδοποιήσει.

— Μη μου πεις πως σοβαρολογείς. Είναι πρόκληση, καταγγελία, τι στο διάβολο είναι;

— Τίποτα, ένα άρθρο. Αλλά είναι αλήθεια πέρα ως πέρα.

— Με ποια έννοια;

— Θέλω να πω, το έγγραφο στα σοβαρά, είναι ακριβώς αυτό που έχω αποφασίσει.

— Μου λες τώρα ότι σταματάς να γράφεις;

— Ναι.

— Καλά, είσαι τρελός;

— Κοίτα, πρέπει να σ' αφήσω τώρα.

— Στάσου μια στιγμή, Τζάσπερ, πρέπει να το κουβεντιάσουμε, αν δε μιλήσεις μ' εμένα που είμαι ο ατζέντης σου...

— Δεν έχω να προσθέσω τίποτα, σταματάω να γράφω και τέλος.

— Ξέρεις κάτι, Τζάσπερ, μ' ακούς; Ξέρεις κάτι;

— Ναι, σ' ακούω.

— Πρόσεξέ με, λοιπόν, εγώ τη φράση αυτή την έχω ακούσει δεκάδες φορές, έχω ακούσει να τη λένε δε φαντάζεσαι πόσοι συγγραφείς, άκουσα να την ξεστομίζει ακόμα και ο Μάρτιν Έιμς, με πιστεύεις; Θα 'ναι καμιά δεκαριά χρόνια, που ο Μάρτιν Έιμς μου είπε ακριβώς τα ίδια λόγια, σταματάω να γράφω, κι αυτός είναι μόνο ένα παράδειγμα, θα μπορούσα όμως να σου πω καμιά εικοσαριά, θες να σου φτιάξω λίστα;

— Δεν το θεωρώ απαραίτητο.

— Και ξέρεις κάτι; Ούτε έναν που να σταμάτησε πράγματι να γράφει – δεν υπάρχει σταματάω.

— Εντάξει, αλλά τώρα στ' αλήθεια πρέπει να φύγω, Τομ.

— Ούτε έναν.

— Σύμφωνοι.

— Πάντως, ωραίο άρθρο.

— Ευχαριστώ.

— Βότσαλο στη λίμνη, κανονικά.

— Μην τη λες αυτή τη φράση, να χαρείς.

— Τι πράγμα;

— Τίποτα. Φεύγω τώρα.

— Να σε περιμένω στο Λονδίνο, όταν έρθεις; Η Λότι θα χαρεί πολύ να σε δει.

— Κλείνω τώρα, Τομ.

— Τζάσπερ, αδερφέ, κόφ' την πλάκα.

— Έκλεισα, Τομ.

Όμως αυτή την τελευταία φράση την είπε αφού κατέβασε το ακουστικό κι έτσι ο Τομ Μπρους Σέππερντ δεν την άκουσε.

3

Στο μικρό ισπανικό ξενοδοχείο ο Τζάσπερ Γκουίν έμεινε, ευχαρίστως, εξήντα δύο μέρες. Τη στιγμή που πλήρωνε τον λογαριασμό, στα έξτρα έξοδά του εμφανίζονταν εξήντα δύο φλιτζάνια κρύο γάλα, εξήντα δύο ποτήρια ουίσκι, δύο τηλεφωνήματα, ένας εξαιρετικά τσουχτερός λογαριασμός καθαριστηρίου (εκατόν είκοσι εννιά τεμάχια) και το ποσό για την αγορά ενός τρανζίστορ – κάτι που μπορεί να ρίξει κάμποσο φως στις προτιμήσεις του.

Δεδομένης της απόστασης, και της απομόνωσης, σε όλη τη διάρκεια της παραμονής του στη Γρανάδα, ο Τζάσπερ Γκουίν δε χρειάστηκε να επανέλθει στο ζήτημα του άρθρου του, παρά μόνο περιστασιακά, και μόνος του. Να όμως που, μια μέρα, έτυχε να συναντήσει μια νέα γυναίκα, Σλοβένα, με την οποία κατέληξε να κάνει μια ευχάριστη συζήτηση, στον εσωτερικό κήπο ενός μουσείου. Ήταν ευφυέστατη, σίγουρη για τον εαυτό της, και τα αγγλικά της ήταν αξιοπρεπή. Του είπε πως εργαζόταν στο Πανεπιστήμιο της Λουμπλιάνα, στο τμήμα Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας. Βρισκόταν στην Ισπανία για μια έρευνα: μελετούσε την ιστορία μιας Ιταλίδας αριστοκράτισσας, η οποία, στα τέλη του

χίλια οχτακόσια, τριγύριζε στην Ευρώπη φάχνοντας για λείψανα.

— Έξερετε, το εμπόριο λειψάνων εκείνα τα χρόνια ήταν το χόμπι ορισμένων καθολικών αριστοκρατών, του εξήγησε.

— Αλήθεια;

— Λίγοι τη γνωρίζουν, είναι όμως συναρπαστική ιστορία.

— Να μου τη διηγηθείτε, λοιπόν.

Δείπνησαν μαζί και, στο επιδόρπιο, αφού του εξιστόρησε διά μακρών ιστορίες για κνήμες και φάλαγγες μαρτύρων, η Σλοβένα βάλθηκε να του μιλάει για τον εαυτό της και ειδικά για το πόσο τυχερή ένιωθε που έκανε το επάγγελμα της ερευνήτριας, επάγγελμα που εκείνη θεωρούσε εξαιρετικό. Πρόσθεσε ότι, φυσικά, όλα όσα «υπήρχαν γύρω από εκείνο το επάγγελμα» ήταν ανατριχιαστικά, οι συνάδελφοι, οι φιλοδοξίες, η μετριότητα, η υποκρισία, όλα. Όμως είπε επίσης πως σε ό,τι αφορούσε την ίδια, δε θα έφταναν τέσσερις φουκαριάρηδες για να της κόψουν την όρεξη να μελετάει και να γράφει.

— Χαίρομαι πολύ που σας ακούω να το λέτε, σχολίασε ο Τζάσπερ Γκουίν.

Τότε η γυναίκα τον ρώτησε τι δουλειά έκανε. Ο Τζάσπερ Γκουίν δίστασε λίγο και στο τέλος είπε κατά το ήμισυ ψέματα. Είπε πως για δέκα-δώδεκα χρόνια είχε κάνει τον διακοσμητή, αλλά πριν από δύο βδομάδες είχε σταματήσει. Η γυναίκα έδειξε να δυσαρεστήθηκε μ' αυτό και τον ρώτησε για ποιο λόγο είχε εγκαταλείψει μια δουλειά που έδινε την εντύπωση πως ήταν

τόσο ευχάριστη. Ο Τζάσπερ Γκουίν έκανε μια αόριστη χειρονομία στον αέρα. Έπειτα είπε μια φράση ακατάληπτη.

— Μια μέρα συνειδητοποίησα πως δε μ' ένοιαζε τίποτα πια και πως όλα με πλήγωναν θανάσιμα.

Η γυναίκα φάνηκε παραξενεμένη, όμως ο Τζάσπερ Γκουίν κατάφερε να ξεγλιστρήσει με μαεστρία, φέρνοντας την κουβέντα σε άλλα ζητήματα, ως και στη μανία πολλών να βάζουν μοκέτα στο μπάνιο, και στη συνέχεια μακρηγορώντας για την υπεροχή των κοινωνιών του Νότου, η οποία οφειλόταν στο ότι γνώριζαν την ακριβή σημασία του όρου *φως*.

Πολύ αργά, το ίδιο βράδυ, αποχαιρετίστηκαν, το έκαναν όμως χασομερώντας τόσο, που η Σλοβένα είχε τον χρόνο να βρει τις κατάλληλες λέξεις για να πει πως θα ήταν ωραία αν εκείνη τη νύχτα την περνούσαν μαζί.

Ο Τζάσπερ Γκουίν δεν ήταν και τόσο σίγουρος γι' αυτό, ωστόσο την ακολούθησε στο δωμάτιό της στο ξενοδοχείο. Έπειτα, μυστηριωδώς, δε φάνηκε διόλου περιπλοκο, πάνω σ' ένα ισπανικό κρεβάτι, ν' ανακατέψουν τη δική της ορμή με τη δική του επιφυλακτικότητα.

Δύο μέρες μετά, όταν έφευγε η Σλοβένα, ο Τζάσπερ Γκουίν της άφησε μια λίστα, που είχε φτιάξει ο ίδιος, από δεκατρείς μάγκες σκοτσέζικου ούισκι.

— Τι είναι; ρώτησε εκείνη.

— Ωραία ονόματα. Σου τα χαρίζω.

Ο Τζάσπερ Γκουίν πέρασε στη Γρανάδα άλλες δεκάξι μέρες. Έπειτα έφυγε κι εκείνος, ξεχνώντας στο μικρό ξενοδοχείο τρία πουκάμισα, μια παράταιρη κάλ-

τσα, ένα μπαστούνι περιπάτου με φιλντισένια λαβή, ένα αφρόλουτρο με άρωμα σανταλόξυλου και δυο αριθμούς τηλεφώνου γραμμένους με μαρκαδόρο πάνω στην πλαστική κουρτίνα της ντουςιέρας.

4

Επιστρέφοντας στο Λονδίνο, ο Τζάσπερ Γκουίν πέρασε τις πρώτες μέρες σεργιανίζοντας στους δρόμους της πόλης, χασομερώντας πεισματικά και βασανιστικά, με την υπέροχη σιγουριά ότι είχε γίνει αόρατος. Επειδή είχε σταματήσει να γράφει, βαθιά μέσα του είχε πάψει να είναι δημόσιο πρόσωπο – δεν υπήρχε λόγος να τον προσέχει ο κόσμος, τώρα που είχε ξαναγίνει ένας οποιοσδήποτε. Άρχισε να ντύνεται ατημέλητα και να ξανακάνει ένα σωρό μικροπράγματα χωρίς την κρυφή σκέψη να είναι ευπαρουσίαστος σε περίπτωση που κάποιος αναγνώστης, απρόσμενα, τον αναγνώριζε. Τη στάση που έπαιρνε στον πάγκο της παμπ, για παράδειγμα. Το να ταξιδεύει στο λεωφορείο χωρίς εισιτήριο. Να τρώει μόνος στα ΜακΝτόναλντς. Κατά καιρούς, κάποιος τον αναγνώριζε και τότε αυτός αρνιόταν την ταυτότητά του.

Υπήρχαν ένα σωρό άλλα πράγματα για τα οποία δεν έπρεπε πια να νοιάζεται. Ήταν σαν τα άλογα που, αφού ρίξουν κάτω τον ιππέα, γυρίζουν πίσω, αστόχαστα, με μικρό καλπασμό, ενώ τα υπόλοιπα κοντεύουν να πλαντάξουν καλπάζοντας, κυνηγώντας έναν στόχο

και μια οποιαδήποτε κατάταξή τους στο τέρμα. Η αγαλλίαση από μια παρόμοια ψυχική κατάσταση ήταν απέραντη. Όταν του τύχαινε να πέσει το μάτι του σ' ένα άρθρο εφημερίδας ή σε μια προθήκη βιβλιοπωλείου που του θύμιζε την κόντρα από την οποία είχε μόλις αποσυρθεί, ένιωθε την καρδιά του να ξαλαφρώνει κι ανάσαινε ένα παιδιάστικο μεθύσι, γεύση από σαββατιάτικο απομεσήμερο. Χρόνια είχε να νιώσει τόσο όμορφα.

Και γι' αυτό καθυστέρησε λίγο να πάρει τα μέτρα του για την καινούρια του ζωή, παρατείνοντας εκείνο το ιδιαίτερο κλίμα διακοπών. Η ιδέα, που ωρίμασε κατά τη διάρκεια της παραμονής του στην Ισπανία, ήταν να ξαναγυρίσει στο επάγγελμα που έκανε προτού αρχίσει να εκδίδει μυθιστορήματα. Δε θα ήταν δύσκολο ούτε δυσάρεστο. Έβλεπε ακόμα και κάποια τυπική χάρη σε αυτό, τον ρυθμό ενός ποιήματος, μιας μπαλάντας. Όμως τίποτα δεν τον ωθούσε να επισπεύσει εκείνη την επιστροφή, μιας και ο Τζάσπερ Γκουίν ζούσε μόνος, δεν είχε οικογένεια, ξόδευε λίγα και, σε τελική ανάλυση, τουλάχιστον για ένα-δυο χρόνια θα μπορούσε να επιβιώσει άνετα χωρίς καν να σηκώνεται το πρωί. Έτσι το ανέβαλε και αφοσιώθηκε σε τυχαίες πράξεις και πρακτικές που επίσης ανέβαλλε για καιρό.

Πέταξε τις παλιές εφημερίδες. Έπαιρνε τρένα με ασαφή προορισμό.

Αυτό που του συνέβη, όμως, ήταν ότι, όσο περνούσαν οι μέρες, ξαναέβρισκε μέσα του μια ιδιαίτερη μορφή δυσφορίας, που αρχικά δυσκολευόταν να την κατανοήσει και που μόνο λίγο αργότερα έμαθε να την αναγνωρίζει: όσο σπαστικό κι αν ήταν να το παραδεχτεί, του έλειπε η κίνηση του γραψίματος και η καθημερινή έγνοια να βάζει τις σκέψεις του σε τάξη, στην ευθύγραμμη φόρμα μια φράσης. Δεν το περίμενε, κι αυτό τον έβαλε σε σκέψεις. Ήταν ένα είδος μικρής ενόχλησης που ξαναεμφανιζόταν κάθε μέρα και υποσχόταν πως θα επιδεινωθεί. Έτσι, σιγά σιγά ο Τζάσπερ Γκουίν άρχισε να αναρωτιέται μήπως ήταν ώρα να εξετάσει περιθωριακά επαγγέλματα με τα οποία θα του ήταν δυνατό να υπηρετήσει την τέχνη της συγγραφής χωρίς αυτό να συνεπάγεται, αναγκαστικά, την άμεση επιστροφή στα πενήντα δύο πράγματα που είχε υποσχεθεί στον εαυτό του να μην ξανακάνει, ποτέ πια.

Ταξιδιωτικούς οδηγούς, είπε μέσα του. Αλλά θα αναγκαζόταν να ταξιδεύει.

Σκέφτηκε εκείνους που έγραφαν εγχειρίδια με οδηγίες χρήσης για ηλεκτρικές οικιακές συσκευές και αναρωτήθηκε αν υπήρχε ακόμα, σε κάποια μεριά του κόσμου, το επάγγελμα του επιστολογράφου, για όποιους δεν ήταν σε θέση να γράψουν ένα γράμμα.

Μεταφραστής, σκέφτηκε. Αλλά από ποια γλώσσα;

Στο τέλος, το μοναδικό ξεκάθαρο πράγμα που του ήρθε στον νου ήταν μία λέξη: αντιγραφέας. Θα του άρεσε να κάνει τον αντιγραφέα. Δεν ήταν αληθινό

επάγγελμα, το αντιλαμβανόταν αυτό, ωστόσο είχε έναν αντίλαλο εκείνη η λέξη που τον έπειθε και τον έκανε να πιστεύει ότι αναζητούσε κάτι συγκεκριμένο. Είχε μια μυστικότητα, το εγχείρημα, και μια καρτερία η υλοποίησή του – κράμα σεμνότητας και σοβαρότητας. Δε θα ήθελε να κάνει τίποτ' άλλο, μονάχα αυτό: τον αντιγραφέα. Ήταν σίγουρος ότι μπορούσε να το κάνει άριστα.

Προσπαθώντας να φανταστεί τι στην ευχή θα μπορούσε, στον πραγματικό κόσμο, να αντιστοιχεί στη λέξη αντιγραφέας, ο Τζάσπερ Γκουίν άφησε να κυλήσουν πάνω του ένα σωρό μέρες, η μια μετά την άλλη, με τρόπο φαινομενικά ανώδυνο. Σχεδόν δεν τις πήρε είδηση.

6

Κάθε τόσο του έρχονταν συμβόλαια να υπογράψει – αναφέρονταν σε βιβλία που είχε γράψει άλλοτε. Ανανεώσεις, νέες μεταφράσεις, προσαρμογές τους για το θέατρο. Τα άφηγε στο τραπέζι και στο τέλος του φάνηκε ξεκάθαρο ότι δεν επρόκειτο να τα υπογράψει ποτέ. Με κάποια ταραχή ανακάλυψε ότι όχι μόνο δεν ήθελε πια να γράφει βιβλία, αλλά, αν ήταν δυνατόν, να μην είχε γράψει ποτέ. Δηλαδή, του άρεσε όταν τα έγραφε, αλλά δεν ήθελε καθόλου να επιβιώσουν μετά την απόφασή του να σταματήσει, τον ενοχλούσε μάλιστα το ότι αυτά πήγαιναν, με μια δική τους δύναμη, εκεί όπου εκείνος είχε υποσχεθεί στον εαυτό του να μην ξανα-

πατήσει ποτέ το πόδι του. Άρχισε να πετάει τα συμβόλαια, χωρίς καν να τα ανοίξει. Κάθε τόσο ο Τομ του διαβίβαζε γράμματα θαυμαστών που τον ευχαριστούσαν ευγενικά για μια σελίδα ή για μια συγκεκριμένη ιστορία. Ακόμα κι αυτό τον εκνεύριζε και δεν παύει ποτέ να υπογραμμίζει το γεγονός ότι κανένας τους δεν έκανε νύξη στη σιωπή του – δεν έδειχναν να έχουν ενημερωθεί σχετικά. Κάνα-δυο φορές έκανε τον κόπο ν' απαντήσει. Ευχαριστούσε με τη σειρά του, με απλά λόγια. Έπειτα γνωστοποιούσε ότι είχε σταματήσει να γράφει και έκλεινε μ' έναν χαιρετισμό.

Πρόσεξε ότι σ' εκείνα τα γράμματα δεν απάντησε κανείς.

Ωστόσο, ολοένα και πιο συχνά, επέστρεφε εκείνη η ανάγκη να γράφει, και του έλειπε η καθημερινή έγνοια να τοποθετεί σκέψεις στην ευθύγραμμη μορφή μιας φράσης. Με ενστικτώδη τρόπο, λοιπόν, κατέληξε να αναπληρώσει εκείνη την έλλειψη με μια δική του, προσωπική ιεροτελεστία, που δε θεωρούσε στερημένη από μια σχετική ομορφιά: άρχισε να γράφει νοερά, ενώ περπατούσε, ή ξαπλωμένος στο κρεβάτι, με σβηστό το φως, προσμένοντας τον ύπνο. Διάλεγε λέξεις, έπλαθε φράσεις. Τύχαινε να του συμβεί να κυνηγάει για μέρες μια ιδέα κι έφτανε να γράφει με το μυαλό του ολόκληρες σελίδες, που έπειτα του άρεσε να τις επαναλαμβάνει, μερικές φορές μεγαλόφωνα. Θα μπορούσε, με τον ίδιο τρόπο, να «σπάει» τα δάχτυλά του ή να επαναλαμβάνει γυμναστικές ασκήσεις, πάντα τις ίδιες. Ήταν κάτι φυσικό, σωματικό. Τον ευχαριστούσε.

Μια φορά του έτυχε να γράφει, μ' εκείνον τον τρό-

πο, μια ολόκληρη παρτίδα πόκερ. Ένας από τους παίκτες ήταν ένα μικρό παιδί.

Του άρεσε ιδιαίτερα να γράφει ενώ περίμενε στα πλυντήρια, ανάμεσα στους κάδους που γύριζαν, στον ρυθμό με τον οποίο ξεφύλλιζαν περιοδικά πάνω στα σταυρωμένα πόδια τους γυναίκες, οι οποίες δεν έδειχναν να καλλιεργούν οποιαδήποτε άλλη ψευδαίσθηση πέρα από κείνη που αφορούσε τη φινέτσα των αστραγάλων τους. Μια μέρα έγραφε νοερά έναν διάλογο ανάμεσα σε δύο εραστές, όπου ο άντρας εξηγούσε ότι από παιδί είχε την παράξενη ιδιότητα να ονειρεύεται τους ανθρώπους μόνο όταν κοιμόταν μαζί τους, και μάλιστα ενώ κοιμόταν μαζί τους.

—Θες να πεις ότι ονειρεύεσαι μόνο αυτούς που είναι στο κρεβάτι σου; ρωτούσε η γυναίκα.

—Ναι.

—Τι μπούρδες είν' αυτές;

—Δεν ξέρω.

—Κι αν κάποιος δεν είναι στο κρεβάτι σου, δεν τον ονειρεύεσαι.

—Ποτέ.

Εκείνη τη στιγμή πλησίασε μια χοντρή κοπέλα, αρκετά καλοβαλμένη, στα πλυντήρια, και του έδωσε ένα κινητό.

—Για σας, του είπε.

Ο Τζάσπερ Γκουίν πήρε το κινητό.

— Τζάσπερ! Έβαλες μαλακτικό;

— Γεια σου, Τομ.

— Ενοχλώ;

— Έγραφα.

— Ζήτω!

— Όχι μ' αυτή την έννοια.

— Δε νομίζω ότι υπάρχουν πολλές έννοιες, αν κάποιος είναι συγγραφέας γράφει, απλούστατα. Σου το είχα πει, κανείς δεν καταφέρνει να σταματήσει στ' αλήθεια.

— Τομ, είμαι σ' ένα πλυντήριο.

— Το ξέρω, πάντα εκεί είσαι. Και στο σπίτι δεν απαντάς.

— Δε γράφονται βιβλία στα πλυντήρια, το ξέρεις αυτό, και εν πάση περιπτώσει, δε θα τα έγγραφα εγώ.

— Τρίχες, Έλα, ξέρνα το. Τι είναι, διήγημα;

Τα ασπρόρουχα ήταν ακόμα στην πρόπλυση και δεν υπήρχε ψυχή τριγύρω να ξεφυλλίζει περιοδικά. Έτσι ο Τζάσπερ Γκουίν σκέφτηκε ότι μπορούσε να κάνει μια απόπειρα να του εξηγήσει. Είπε στον Τομ Μπρους Σέππερντ ότι του άρεσε να βάζει στη σειρά λέξεις και να συναρμολογεί φράσεις, όπως θα μπορούσε και να «σπάει» τα δάχτυλά του. Το έκανε στον κλειστό χώρο του μυαλού του. Τον χαλάρωνε.

— Φανταστικό! Έρχομαι εκεί, εσύ μιλάς, εγώ καταγράφω, κι έτοιμο το βιβλίο. Δε θα είσαι δα ο μόνος που χρησιμοποιεί τέτοιο σύστημα.

Ο Τζάσπερ Γκουίν του εξήγησε ότι δεν ήταν καν

ιστορίες, ήταν ψήγματα, χωρίς πριν και μετά – ήδη πήγαινε πολύ αν τις χαρακτηρίζε σκηνές.

— Ιδιοφυές. Έχω ήδη τον τίτλο.

— Μη μου τον πεις.

— Σκηνές από βιβλία που δε θα γράψω ποτέ.

— Μου τον είπες.

— Μην κουνηθείς, τακτοποιώ δυο πραγματάκια κι έρχομαι.

— Τομ.

— Πες μου, αδερφέ.

— Ποια είναι τούτη εδώ, η κομφότατη;

— Η Ρεβέκκα; Είναι καινούρια, σπουδαία.

— Τι άλλο κάνει εκτός από το να περιφέρει ένα κινητό στα πλυντήρια;

— Μαθαίνει, από κάπου πρέπει ν' αρχίσει κανείς.

Ο Τζάσπερ Γκούιν σκέφτηκε πως, αν ένα πράγμα τον δυσαρεστούσε, αφού είχε πάψει να γράφει, ήταν ότι δε θα είχε πια κανένα λόγο να δουλεύει με τον Τομ Μπρους Σέππερντ. Σκέφτηκε πως μια μέρα θα σταματούσε να τον βομβαρδίζει με τα τηλεφωνήματά του κι εκείνη η μέρα θα ήταν μια κακή μέρα. Αναρωτήθηκε αν ήταν ώρα να του το πει. Εκεί, στα πλυντήρια. Έπειτα του ήρθε μια καλύτερη ιδέα.

Έκλεισε το κινητό κι έκανε νόημα στη χοντρή κοπέλα, που είχε απομακρυνθεί ένα-δυο βήματα, από ευγένεια. Πρόσεξε πως είχε πολύ ωραίο πρόσωπο, κατά τα λοιπά περιόριζε τη ζημιά επιλέγοντας σωστά τα ρούχα της. Τη ρώτησε αν μπορούσε να της αφήσει ένα μήνυμα για τον Τομ.

— Φυσικά.

— Έχετε την καλοσύνη, λοιπόν, να του πείτε ότι θα μου λείψει.

— Φυσικά.

— Θέλω να πω ότι αργά ή γρήγορα θα πάψει να μου σπάει τ' αρχίδια όπου πηγαίνω, κι εγώ θα νιώσω την ίδια ανακούφιση που νιώθει κανείς σ' ένα δωμάτιο μόλις σταματήσει το μοτέρ του φυγείου, αλλά και τον ίδιο αναπόφευκτο τρόπο, και την αίσθηση, που εσείς σίγουρα θα γνωρίζετε, ότι δεν ξέρει ακριβώς τι να την κάνει εκείνη την ξαφνική σιωπή και, ίσως, ότι κατά βάθος δεν είναι αντάξιός της. Έχετε την εντύπωση ότι καταλάβατε;

— Δεν είμαι σίγουρη.

— Θέλετε να σας το επαναλάβω;

— Ίσως θα 'πρεπε να κρατήσω σημειώσεις.

Ο Τζάσπερ Γκουίν κούνησε το κεφάλι του. Πολύ μεπερδεμένο, σκέφτηκε. Ξανάνοιξε το κινητό. Στ' αυτιά του έφτασε η φωνή του Τομ. Ποτέ του δεν επρόκειτο να καταλάβει πώς λειτουργούσαν εκείνα τα μαραφέτια.

— Τομ, μη μιλάς μια στιγμή.

— Τζάσπερ;

— Θέλω να σου πω κάτι.

— Ρίχ' το.

Του το είπε. Το θέμα του φυγείου κι όλα τα υπόλοιπα. Ο Τομ Μπρους Σέππερντ έβηξε μια φορά και για ένα-δυο δευτερόλεπτα σώπασε, κάτι που δεν έκανε ποτέ.

Έπειτα, η κοπέλα απομακρύνθηκε μ' εκείνο το λιχνιστικό βάδισμα που έχουν οι ναυτικοί και οι χοντροί,

προτού φύγει, όμως, χαμογέλασε στον Τζάσπερ Γκούιν, αποχαιρετώντας τον, μ' ένα αστραφτερό φως στα μάτια, χείλη υπέροχα και δόντια λευκά.

8

Μολτατάτα ο χειμώνας τού φάνηκε ανώφελα μακρύς, εκείνη τη χρονιά, και το γεγονός ότι σηκωνόταν άυπνος νωρίς το πρωί, με το σκοτάδι στα τζάμια, άρχισε να τον τυραννάει.

Μια μέρα, που έκανε κρύο κι έβρεχε, βρέθηκε καθισμένος σε μια αίθουσα αναμονής εξωτερικών ιατρείων, μ' ένα αριθμημένο χαρτάκι στο χέρι – είχε πείσει τον γιατρό να του γράψει εξετάσεις, ισχυριζόταν πως δεν αισθανόταν καλά. Δίπλα του ήρθε να καθίσει μια κυρία μ' ένα καροτσάκι για τα ψώνια, γεμάτο, και μια ομπρέλα, χαλασμένη, που της έπεφτε κάθε λίγο και λιγάκι. Μια ηλικιωμένη κυρία, μ' ένα αδιάβροχο καπελάκι στο κεφάλι. Κάποια στιγμή το έβγαλε και στον τρόπο με τον οποίο έστρωσε τα μαλλιά της υπήρχε κάτι, σαν κατάλοιπο μιας προσπάθειας να σαγηνεύσει που είχε διακοπεί πριν από πολλά χρόνια. Ωστόσο η ομπρέλα εξακολούθωσε να της πέφτει από δω κι από κει.

— Μπορώ να σας βοηθήσω; τη ρώτησε ο Τζάσπερ Γκούιν.

Η γυναίκα τον κοίταξε, έπειτα είπε ότι στις αίθουσες αναμονής των εξωτερικών ιατρείων έπρεπε να υπάρχουν ομπρελοθήκες, τις μέρες που έβρεχε. Κάποιος,

πρόσθεσε, έπρεπε απλώς να τις μαζεύει όταν ξανάβγαινε ο ήλιος.

— Είναι μια λογική σκέψη, είπε ο Τζάσπερ Γκουίν.

— Φυσικά και είναι, είπε η γυναίκα.

Έπειτα πήρε την ομπρέλα και την ακούμπησε στο πάτωμα, ξαπλωτή. Έμοιαζε με βέλος, ή με το όριο κάποιου πράγματος. Αργά αργά, σχηματίστηκε μια λιμνούλα από νερό, ολόγυρα.

— Εσείς είστε ο Τζάσπερ Γκουίν ή απλώς κάποιος που του μοιάζει; ρώτησε η γυναίκα. Το είπε, ενώ γύρευε κάτι μικρό στην τσάντα της. Καθώς τα χέρια της φαχούλευαν μέσα εκεί, σήκωσε το βλέμμα για να σιγουρευτεί ότι εκείνος είχε ακούσει την ερώτησή της.

Ο Τζάσπερ Γκουίν δεν το περίμενε, έτσι είπε πως ναι, ήταν ο Τζάσπερ Γκουίν.

— Μπράβο, είπε η γυναίκα, σαν να της είχε απαντήσει σωστά σ' ένα κουίζ. Έπειτα είπε ότι η σκηνή στον μόλο, στις Αδελφές, ήταν ό,τι ωραιότερο είχε διαβάσει τα τελευταία χρόνια.

— Ευχαριστώ, είπε ο Τζάσπερ Γκουίν.

— Και η πυρκαγιά στο σχολείο, στην αρχή του άλλου βιβλίου, του μεγάλου, η πυρκαγιά στο σχολείο είναι τέλεια.

Σήκωσε πάλι το βλέμμα στον Τζάσπερ Γκουίν.

— Ήμουν δασκάλα, διευκρίνισε.

Έπειτα έβγαλε από την τσάντα της δύο καραμέλες, στρογγυλές, με γεύση εσπεριδοειδών, και πρόσφερε μία στον Τζάσπερ Γκουίν.

— Ευχαριστώ, δε θα πάρω, είπε εκείνος.

— Μα ελάτε τώρα! είπε εκείνη.

Αυτός χαμογέλασε και πήρε την καραμέλα.

— Το ότι είναι χύμα μες στην τσάντα δε σημαίνει ότι είναι αηδία, είπε εκείνη.

— Όχι, βέβαια.

— Έχω προσέξει όμως ότι ο κόσμος έχει την τάση να το πιστεύει.

Ο Τζάσπερ Γκουίν σκέφτηκε πως έτσι ήταν, ακριβώς, ο κόσμος δεν εμπιστεύεται μια καραμέλα που έχει βρεθεί στον πάτο μιας τσάντας.

— Νομίζω πως είναι για τον ίδιο λόγο που ο κόσμος είναι πάντα λίγο δύσπιστος απέναντι στα ορφανά, είπε.

Η γυναίκα γύρισε και τον κοίταξε κατάπληκτη.

— Η στο τελευταίο δρομολόγιο του μετρό, είπε με μια παράξενη αγγαλλίαση στη φωνή.

Ήταν δυο άνθρωποι που θαρρείς πως από τα μικρά τους ήταν μαζί στο σχολείο και τώρα φλυαρούσαν απαριθμώντας τα επώνυμα των συμμαθητών τους, ανασύροντάς τα από απύθμενα βάθη. Πέρασε μια στιγμή σιωπής, μεταξύ τους, σαν έκσταση.

Έπειτα ξανάπιασαν να φλυαρούν κι όταν ήρθε μια νοσοκόμα να τους ειδοποιήσει πως ήταν η σειρά του κυρίου Γκουίν, ο Τζάσπερ Γκουίν είπε ότι εκείνη τη στιγμή ειλικρινά δεν μπορούσε.

— Θα χάσετε τη σειρά σας, είπε η νοσοκόμα.

— Δεν πειράζει. Μπορώ να ξαναπεράσω αύριο.

— Όπως νομίζετε, είπε ψυχρά η νοσοκόμα. Έπειτα κάλεσε μεγαλόφωνα κάποιον μίστερ Φλιούερ.

Στη γυναίκα με την ομπρέλα το πράγμα φάνηκε απόλυτα φυσιολογικό.

Στο τέλος ξαναβρέθηκαν μόνοι, στην αίθουσα αναμονής, και τότε η γυναίκα είπε πως ήταν στ' αλήθεια ώρα να πηγαίνει. Ο Τζάσπερ Γκουίν τη ρώτησε αν είχε να κάνει κάποια εξέταση ή κάτι σχετικό. Εκείνη όμως είπε ότι ερχόταν εκεί επειδή ήταν ένα ζεστό μέρος και ήταν ακριβώς στα μισά της απόστασης από το σπίτι της μέχρι το σουπερμάρκετ. Εξάλλου της άρεσε να κοιτάζει τα πρόσωπα των ανθρώπων που είχαν να κάνουν εξετάσεις αίματος, νηστικοί. Δείχνουν άνθρωποι από τους οποίους έχουν κλέψει κάτι, είπε. Ακριβώς, επιβεβαίωσε ο Τζάσπερ Γκουίν, με σιγουριά.

Τη συνόδεψε στο σπίτι, κρατώντας της την ομπρέλα ανοιχτή, ενώ εκείνη δεν έλεγε ν' αφήσει το καροτσάκι, και στον δρόμο συνέχισαν να μιλούν ωσότου η γυναίκα τον ρώτησε τι έγραφε τώρα κι εκείνος είπε Τίποτα. Η γυναίκα προχώρησε λίγο σιωπηλή, έπειτα είπε Κρίμα. Το είπε μ' ένα θλιμμένο ύφος τόσο ειλικρινές, που ο Τζάσπερ Γκουίν ένιωσε σχεδόν πόνο.

— Σώθηκαν οι ιδέες; ρώτησε η γυναίκα.

— Όχι, όχι αυτό.

— Τότε;

— Θα μου άρεσε να κάνω μια άλλη δουλειά.

— Όπως;

Ο Τζάσπερ Γκουίν σταμάτησε.

— Πιστεύω πως θα μου άρεσε να κάνω τον αντιγραφέα.

Η γυναίκα συλλογίστηκε για λίγο. Έπειτα ξανάρχισε να περπατάει.

— Ναι, μπορώ να το καταλάβω, είπε.

— Αλήθεια;

—Ναι, είναι ωραίο επάγγελμα, αντιγραφέας.

—Αυτό σκέφτηκα κι εγώ.

—Είναι ένα επάγγελμα καθαρό, είπε εκείνη.

Αποχαιρετίστηκαν στα σκαλάκια που οδηγούσαν στο σπίτι εκείνης και κανείς από τους δυο δε σκέφτηκε ν' ανταλλάξουν έναν αριθμό τηλεφώνου ή να κάνουν νύξη για επόμενη συνάντηση. Μόνο, κάποια στιγμή, εκείνη είπε ότι στενοχωριόταν που μάθαινε ότι δε θα διάβαζε πια δικό του βιβλίο. Πρόσθεσε ότι δεν είναι όλοι ικανοί να μπουν στο μυαλό των άλλων, όπως μπορούσε να κάνει εκείνος, κι ότι αυτό το ταλέντο του θα ήταν κρίμα να το κλείσει σ' ένα γκαράζ και να το γυαλίζει μια φορά τον χρόνο, σαν κάτι διαθέσια εποχής. Το είπε ακριβώς έτσι, σαν κάτι διαθέσια εποχής. Έπειτα φάνηκε πως είχε ολοκληρώσει, αλλά στην πραγματικότητα είχε αφήσει ακόμα κάτι να πει.

—Όταν κάνει κανείς τον αντιγραφέα σημαίνει πως αντιγράφει κάποιο πράγμα, σωστά; ρώτησε.

—Πιθανότατα.

—Μάλιστα. Όχι όμως συμβολαιογραφικές πράξεις ή αριθμούς, να χαρείτε.

—Θα προσπαθήσω να τα αποφύγω.

—Δείτε μήπως βρείτε κάτι, όπως ν' αντιγράφετε τους ανθρώπους.

—Ναι.

—Πώς είναι φτιαγμένοι.

—Ναι.

—Θα σας πηγαίνει.

—Ναι.

Πιθανόν να είχε περάσει ένας-ενάμισης χρόνος από το άρθρο στην *Guardian*, όταν ο Τζάσπερ Γκουίν άρχισε να νιώθει άσχημα, κάθε τόσο, με ένα σύμπτωμα που κατέληξε να περιγράφει ως ξαφνική λιποθυμία. Του τύχαινε να βλέπει τον εαυτό του απέξω —έτσι έλεγε— ή να χάνει κάθε άλλη σαφή αντίληψη πέρα από την αντίληψη του εαυτού του. Μερικές φορές μπορούσε να είναι εντυπωσιακό αυτό. Μια μέρα αναγκάστηκε να μπει σ' έναν τηλεφωνικό θάλαμο και με δυσκολία να σχηματίσει τον αριθμό του Τομ. Του είπε, τραυλίζοντας, ότι δεν ήξερε πια πού βρισκόταν.

—Μη φοβάσαι καθόλου, στέλνω τη Ρεβέκκα να σε πάρει. Πού είσαι;

—Αυτό είναι το πρόβλημα, Τομ.

Η κατάληξη ήταν πως η χοντρή κοπέλα έκανε όλο το τετράγωνο με το αυτοκίνητο μέχρι να τον βρει. Στο μεταξύ ο Τζάσπερ Γκουίν είχε μείνει μέσα στον θάλαμο, σφίγγοντας σπασμωδικά το ακουστικό και πασχίζοντας να μην πεθάνει. Για να ξεχαστεί, μιλούσε στο τηλέφωνο — του ήρθε ν' αυτοσχεδιάσει ένα τηλεφώνημα διαμαρτυρίας για τη διακοπή της παροχής νερού, κανείς δεν τον είχε προειδοποιήσει και αυτό του είχε προκαλέσει τεράστια οικονομική και ηθική βλάβη. Εξακολουθούσε να επαναλαμβάνει Πρέπει να περιμένω να βρέξει για να λουστώ;

Ένωσε αμέσως καλύτερα, μόλις μπήκε στο αυτοκίνητο της χοντρής κοπέλας.

Ενώ ζητούσε συγγνώμη, δεν μπορούσε να πάρει το

βλέμμα του από εκείνα τα στρουμπουλά χέρια που έσφιγγαν, αν και το ρήμα δεν ήταν το σωστό, το σπορ τιμόνι. Δεν υπήρχε συνάφεια, σκέφτηκε, κι αυτή έπρεπε να είναι η εμπειρία που κάθε στιγμή της μέρας αποκτούσε εκείνη η κοπέλα από το σώμα της – ότι δεν υπήρχε συνάφεια ανάμεσα σ' εκείνον και σε όλα τα υπόλοιπα.

Εκείνη όμως χαμογέλασε, μ' εκείνο το όμορφο χαμόγελό της, και είπε ότι, αντίθετα, θεωρούσε τιμή της το ότι μπορούσε να του φανεί χρήσιμη. Και, σε κάθε περίπτωση, πρόσθεσε, είχε τύχει και σ' εκείνη, είχε περάσει μια περίοδο όπου συχνά της τύχαινε να νιώθει άρρωστη με τον ίδιο τρόπο.

— Έτσι στα ξαφνικά, σκεφτόσασταν πως πεθαίνατε;

— Ναι.

— Και πώς θεραπευτήκατε; ρώτησε με ενδιαφέρον ο Τζάσπερ Γκουίν, ο οποίος εκείνη τη στιγμή θα ζητιάνευε μια θεραπεία από τον οποιονδήποτε.

Η κοπέλα χαμογέλασε πάλι, έπειτα έμεινε για λίγο σιωπηλή, κοιτάζοντας τον δρόμο.

— Όχι, καλά, είπε στο τέλος, αυτά είναι δικά μου θέματα.

— Φυσικά, είπε ο Τζάσπερ Γκουίν.

Τυλίγονταν. Πιθανότατα αυτό ήταν το σωστό ρήμα. Τυλίγονταν γύρω από το σπορ τιμόνι.